

NEWSLETTER 12/2023

BAŻANTARNIA W ELBLĄGU	2
SZLAKI PIESZE NA TERENIE BAŻANTARNI	3
DROGA ŚW. JAKUBA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO - MAZURSKIM	5
IŁAWA – MIASTO NAD NAJDŁUŻSZYM JEZIOREM W POLSCE - JEZIORAKIEM	6
SZLAKI PIESZE OKOLIC IŁAWY	7
WELSKI PARK KRAJOBRAZOWY	10
SZLAKI PIESZE W WELSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM	11

BAŻANTARNIA W ELBLĄGU

autor Leszek Marcinkowski

Bażantarnia to piękny park leśny położony na skraju Wysoczyzny Elbląskiej, obejmujący 369 ha. **Górskie cechy tego terenu, zbocza pokryte pięknym bukowo-grabowym lasem, wzgórza, strumyki, tajemnicze jary – wszystko to sprawia, że Bażantarnia jest ulubionym miejscem odpoczynku Elblążan. Wytyczone szlaki zachęcają do pieszych wędrówek.** Wybierając wędrówkę wzdłuż doliny Srebrnego Potoku natrafimy na leżący w korycie rzeczki Diabelski Kamień upuszczony wg legendy przez szatana. Wprawne oko wypatrzy na kamieniu odcisk czarnej łapy. Park Bażantarnia to płuca Elbląga, piękne tereny rekreacyjne dające także wytchnienie w chwilach wolnych od pracy. W lesie i na jego obrzeżach można spotkać sarnę, jelenia, dziką, lisy. Najpiękniejszą grupę zwierząt stanowią ptaki. Na terenie Bażantarni występują wilga, sójka, dzięcioł, jastrząb, słowik, kos. Bażantarnia jest odpowiednim miejscem do uprawiania turystyki pieszej, konnej, rowerowej, a zimą leśne ścieżki świetnie nadają się do uprawiania narciarstwa biegowego.

www.turystyka.elblag.eu/szczegoly/16,67,bazantarnia

SZLAKI PIESZE NA TERENIE BAŻANTARNI

autor Leszek Marcinkowski

Szlak czerwony – Kopernikowski – długość 4,5 km. Zaczyna się przy restauracji Myśliwska prowadzi wzdłuż koryta Srebrnego Potoku. W potoku znajduje się Diabelski Kamień – największy głaz narzutowy w Bażantarni. Podążając szlakiem czerwonym dojdziemy do Góry Jagiellońskiej. Następnie mijamy wiatę Ewa i gajówkę Dąbrowa, docieramy do ul. Królewieckiej.

Szlak żółty – Okólny- długość 9 km. Zaczyna się przy ul. Marymonckiej. Biegnie leśną drogą wzdłuż rzeczki Kumieli do Łąki w Dolinie, a następnie obok starego młyna Leśne Oko i dawnych stawów rybnych przez lasy bukowe i jary. Wychodząc z lasu przechodzimy obok Cmentarza Dębica do Leśniczówki i dalej obok Góry Chrobrego do muszli koncertowej.

Szlak zielony – Ścieżka jaszczurek – długość 7 km. Zaczyna się przy Restauracji Myśliwska obok muszli koncertowej. Prowadzi utwardzoną leśną drogą, mijamy wiatę Hania, Górę Maryli, Górę Świętojańską i dochodzimy do obelisku poświęconemu Augustowi Papau. Podążając szlakiem docieramy do Harcerskiego Kręgu i wzniesienia Parasol. Idąc lasem bukowym przez Dolinę Wielkiej Głuszy docieramy do Góry Wojciecha, kontynuujemy trasę aleją lipową i docieramy do Stagniewa.

Szlak niebieski – Leśny – długość 4 km. Zaczyna się przy Restauracji Myśliwska obok muszli koncertowej. Przechodzimy obok ogrodów działkowych, podążając drogą leśną dochodzimy do wiaty Bartek. Kontynuując mijamy Górę Bukową i idziemy lasem bukowym do wiaty Ewa w pobliżu gajówki Dąbrowa, następnie dochodzimy do Góry Jagiellońskiej i wzniesienia Parasol.

UWAGA: Niektóre szlaki mogą być ciężkie i mieć charakter górski. Prosimy o wybór szlaku zgodnie z możliwościami kondycyjnymi. Prosimy też mieć odpowiednie obuwie.

DROGA ŚW. JAKUBA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO - MAZURSKIM

autor Tamara Frączkowska

Przez województwo Warmińsko-Mazurskie przebiega, ok. 90-kilometrowy odcinek Pomorskiej Drogi św. Jakuba, która jest częścią Europejskiego Szlaku Kulturowego Camino de Santiago. Przez nasze województwo szlak biegnie od wschodniej granicy Polski przez Braniewo, Frombork, Tolkmicko, Kadyny, Suchacz, Elbląg i kończy się na rzece Nogat, która jest zachodnią granicą województwa. Dalej Droga przebiega przez województwo Pomorskie i Zachodniopomorskie i wkraczając do Niemiec łączy się z kolejnymi europejskimi Drogami św. Jakuba w Niemczech, Francji i Hiszpanii, gdzie osiąga swój Cel czyli Katedrę św. Jakuba w Santiago de Compostela.

Warmińsko-Mazurski odcinek Pomorskiej Drogi to piękny, bardzo urozmaicony szlak, oznakowany żółtymi muszelkami i strzałkami. Wiedzie wśród rozległych łąk i pól, wzdłuż Zalewu Wiślanego z przepięknym widokiem na Mierzeję Wiślaną, przez strome, leśne zbocza Wysoczyzny Elbląskiej i malowniczą Szwajcarię Próchnicką. Wśród tego wyjątkowego krajobrazu leżą historyczne miasta. Braniewo – najstarsze miasto historycznej Warmii, Frombork z Bazyliką archikatedralną pw. Wniebowzięcia NMP i św. Andrzeja położną malowniczo na Wzgórzu Katedralnym, Tolkmicko z górującym nad miastem kościołem pw. św. Jakuba Apostoła i Elbląg – jedno z najstarszych miast w Polsce. Warto wiedzieć, że cała Pomorska Droga św. Jakuba, licząca prawie 1200 kilometrów, przebiega przez tereny leżące wzdłuż wybrzeża Morza Bałtyckiego i łączy cztery kraje: Litwę, Rosję, Polskę i Niemcy. Droga zaczyna się w Kretyndze na Litwie, biegnie przez Rosję i na wysokości Braniewa przekracza wschodnią granicę Polski. Dalej biegnie m.in. przez Elbląg, Gdańsk, Łębork, Słupsk, Koszalin, Kołobrzeg, Szczecin i przekracza zachodnią granicę Polski dochodząc do Rostocku w Niemczech.

www.pomorskadrogaswjakuba.pl

ŁAWA – MIASTO NAD NAJDŁUŻSZYM JEZIOREM W POLSCE - JEZIORAKIEM

arch. Urząd Miasta Iława

Iława to 33 tysięczne miasto położone na Pojezierzu Iławskim, na terenie Zielonych Płuc Polski, na południowym krańcu najdłuższego jeziora w Polsce - Jezioraka. W granicach administracyjnych miasta leży Wielka Żuława - największa wyspa śródlądowa w Polsce o powierzchni 82,4 ha. To właśnie w Iławie Warmia i Mazury otwierają się turyście ukazując swe piękno. Przybywający z zachodu, północy czy południa Polski tu po raz pierwszy stykają się z urokami krainy tysiąca jezior. Prawdziwi turyści twierdzą, że warto tu dotrzeć o każdej porze roku. Warto tu przyjechać nawet na jeden dzień. Zwłaszcza, że dostępność komunikacyjna to jeden z największych atutów Iławy. Samochodem z miast centralnej Polski jedzie się tu około 3 godzin. O wiele mniej czasu zajmuje podróż koleją, dzięki temu, że w Iławie zatrzymuje się pociąg Pendolino (czas przejazdu z Krakowa 4:20 h, Warszawy 1:50 h oraz Gdańska 1:05 h). Ponadto zatrzymują się tu wszystkie pociągi jadące od strony Warszawy, Gdańska, Poznania i Olsztyna. Także turyści wysiadający na zabytkowym Dworcu Głównym mają możliwość już od pierwszych chwil zapoznać się z uroklivym Placem Iławskich Kolejarzy. Istotnym atutem Iławy jest także połączenie Jezioraka z Kanałem Elbląskim, które otwiera drogę wodną dla żeglarzy i motorowodniaków. Iława to raj dla turystów, którzy uwielbiają długie spacery oraz wyprawy rowerowe. Zarówno centrum miasta, jak i okolice posiadają wiele alei pieszo- rowerowych (jest ich ponad czterdzieści kilometrów) oraz interesujących, oznakowanych szlaków. Można więc udać się na spacer lub na przejażdżkę wokół Małego Jezioraka, wzdłuż linii brzegowej Dużego Jezioraka, a także wzdłuż rzeki Iławki. Takiego typu wycieczki z pewnością przypadną do gustu nie tylko dorosłym, ale i dzieciom, ponieważ przy trasach tych zlokalizowanych jest kilkanaście dobrze wyposażonych placów zabaw (w tym niepowtarzalna Wyspa Młyńska), na których będzie można odpocząć i dobrze się zabawić. Każdy znajdzie tutaj coś dla siebie bo Iława inspirowane ze wszystkich stron... www.it.miastoilawa.pl/

SZLAKI PIESZE OKOLIC IŁAWY

arch. Miasta Iława

Szlak żółty PTTK (62,5 km)

Szlak żółty wiedzie z Samborowa przez Iławę do miejscowości Łąkorek. Szlak rozpoczyna się w Samborowie, gdzie można ujrzeć zabytkowy przyczółek obronny mostu kolejowego na rzece Drwęca. Biegnie wzdłuż jeziora Jeziorak oraz sprawia, że turysta może nacieszyć oko widokiem okolicznych lasów. Prowadzi przez malownicze miasto Iława - jeden z ważniejszych ośrodków gospodarczych i turystycznych regionu warmińsko-mazurskiego, położone nad najdłuższym jeziorem w Polsce – Jeziorakiem. Po wyjściu z Iławy dalszą część trasy pokonujemy w otoczeniu lasu i jezior, mijamy niewielką miejscowość Katarzynki, kawałek dalej wśród drzew zobaczymy wody jeziora Radomno, na jeziorze położona jest wyspa , na której zachowały się pozostałości dawnego grodziska. Ciekawostką jest drewniany most o długości 150 m łączący wieś Radomo z półwyspem Nowy Ostrów. Kierujemy się przez miejscowość Gryżliny przez wioski Lekarty i Skarlin, obie miejscowości położone są nad jeziorami. Trasa kończy się w XIV wiecznej wsi Łąkorek w której znajdziemy pałac z 1901 roku otoczony parkiem.

www.szlaki.mazury.pl/Samborowo-Makowo-Iława-Radomno-akorek/szlak-1

Szlak zielony PTTK (41.3 km)

Szlak zielony to trasa wiodąca z Iławy do Kamieńca. Szlak zielony nazywany jest również „Szlakiem Napoleońskim”, bowiem w pałacu w Kamieńcu (w którym kończy się przebieg tego szlaku) przez pewien czas przebywał cesarz Napoleon Bonaparte. W dodatku szlak ten wiedzie przez Szymbark, w którym to znajduje się pomnik przyrody (droga wzdłuż której rosną sosny), a dokładnie Aleja Napoleona, którą według legend lubił przechadzać się sam cesarz. Sam szlak na pewnym odcinku pokrywa się z leśną ścieżką dydaktyczną Nadleśnictwa Iława, co może dodatkowo wzbogacić wyprawę.

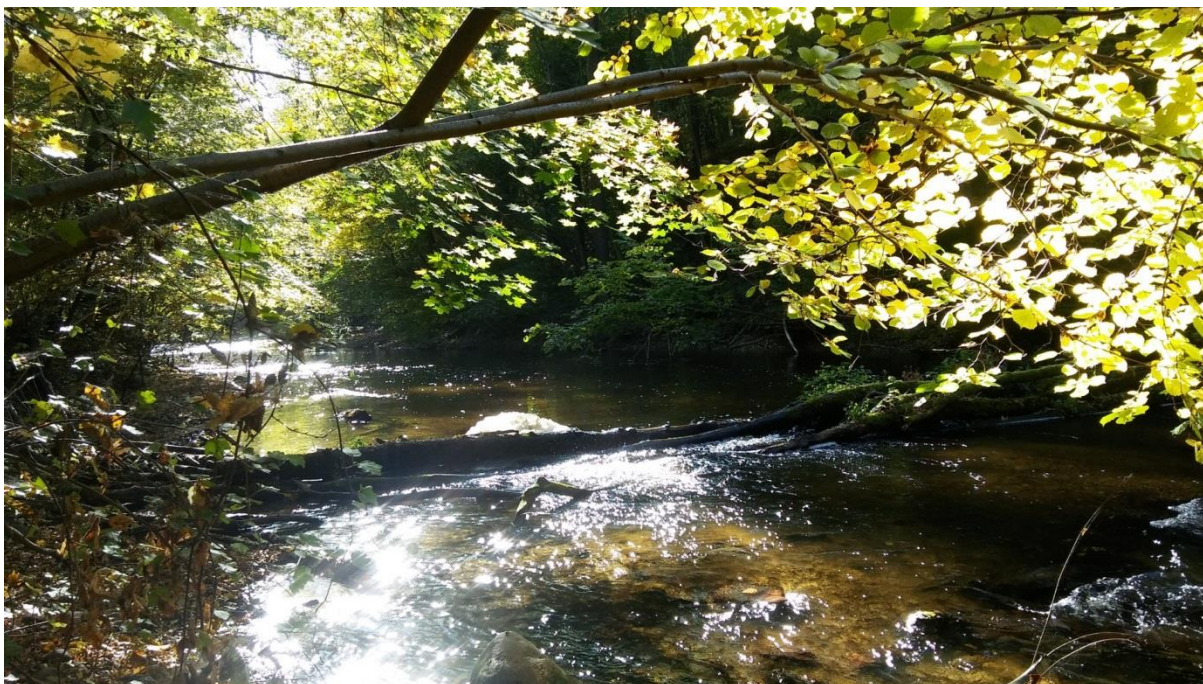
www.szlaki.mazury.pl/Kamieniec-jez-Czerwica-rezerwat-Piotrkowo-Szymb.../szlak-111

Szlak niebieski PTTK (26,0 km)

Szlak niebieski to trasa wiodąca z Iławy (a dokładnie z Dworca Głównego PKP) poprzez Sarnówek, aż do Siemian wzdłuż brzegów Jezioraka z widokiem na wyspę Wielka Żuława. W miejscowości Sarnówek znajduje się Ośrodek Wypoczynkowy należący do TVP.:

www.szlaki.mazury.pl/Iława-Siemiany/szlak-103

WELSKI PARK KRAJOBRAZOWY

arch. Welski Park Krajobrazowy

Welski Park Krajobrazowy utworzony został dla ochrony krajobrazu i przyrody środkowego odcinka doliny rzeki Wel. Obszar wyróżnia się urozmaiconą, polodowcową rzeźbą terenu, z malowniczymi wzgórzami morenowymi, pomiędzy którymi silnie meandruje rzeka Wel.

Powierzchnia Welskiego Parku Krajobrazowego to 20 023,34 ha. Położony jest na południowo-zachodnim skraju województwa warmińsko-mazurskiego, na terenie dwóch powiatów: działdowskiego i nowomiejskiego. W najbliższej okolicy Parku znajduje się 7 obszarów chronionego krajobrazu, które stanowią otulinę Parku o łącznej powierzchni 16 282,58 ha.

www.wpk.warmia.mazury.pl/

Wszystkie nasze szlaki piesze i rowerowe znajdziecie w mobilnej aplikacji turystycznej. Zachęcamy do skorzystania z tego ułatwienia. W aplikacji przebieg szlaku wytyczony jest na mapie, dodatkowo widzimy naszą pozycję co ułatwia poruszanie się w terenie.

<https://play.google.com/store/apps/details?id=pl.audiotour.welski&gl=PL>

SZLAKI PIESZE W WELSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM

arch. Welski Park Krajobrazowy

Piekielko:

Nieoznaczona w terenie krótka ścieżka (ok. 2,5 km), która wiedzie przez malowniczy rezerwat przyrody Piekielko. Spacer rozpoczynamy przy wejściu do rezerwatu w Straszewach, a kończymy na Pszczółkowej Polanie przy pomniku przyrody szakłaku pospolitym. Do punktu startu można wrócić cofając się bądź idąc dalej. Wybierając drugą opcję należy przeciąć łąkę i po dojściu do drogi leśnej podążamy nią do punktu startu.

Podążamy wzdłuż przełomowego odcinka rzeki Wel, która przybiera tu charakter wartko płynącego potoku górskiego. Strome, dochodzące do 30 m wysokości piaszczyste zbocza oraz liczne źródłiska i miejsca wysięku wody, nadają temu miejscu niemal podgórski charakter. Z uwagi na wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe tego terenu w 2001 roku objęty został ochroną rezerwatową.

Wokół Okuminka:

Krótki spacerowy szlak o dystansie 4,5 km, oznaczony w terenie kolorem czerwonym. Początek szlaku znajduje się na plaży w Rynku. Część dystansu pokrywa się ze szlakiem niebieskim „Wokół jeziora Kiełpińskiego”, jednak w pewnym momencie odbija w prawo, żeby okrążyć niewielkie jezioro Okuminek. Jezioro Okuminek to niewielkie śródleśne jezioro wytopiskowe, któremu towarzyszy torfowisko przejściowe. Z brzegu jeziora możemy obserwować pływające po wodzie kaczki, łyski i perkozy. W otaczającym jezioro lesie gnieździ się największy przedstawiciel polskich ptaków śpiewających – kruk. Na wspomnianym torfowisku

spotkać możemy m. in. czermień błotną, kosaćca żółtego, siedmiopalecznika błotnego oraz liczne mchy i turzyce. Całość otaczają zarośla z malin, którym towarzyszy olsza czarna.

Wokół Jeziora Kiełpińskiego:

Szlak oznaczony jest kolorem niebieskim, długość trasy do przejścia to ok. 9,5 km. Wyprawę wokół Jeziora Kiełpińskiego należy zaplanować jako 3,5 godzinny spacer, który rozpoczynamy na plaży w Rynku.

Jezioro Kiełpińskie jest jeziorem rynnowym, czyli jego kształt jest wąski i wydłużony, a oś jeziora przebiega z północnego zachodu na południowy wschód. Powierzchnia jeziora wynosi 60,80 ha. Jest jednym z niewielu jezior w Welskim Parku Krajobrazowym całkowicie otoczonych lasami, porastającymi stromo opadające brzegi akwenu. Na trasie napotykamy takie ciekawostki jak spały – czyli ślady po żywicowaniu, obszary źródliskowe i strugę Kiełpińską wpadającą do jeziora.

Las Nadwelski:

Szlak pieszy oznaczony w terenie kolorem żółtym, długość trasy to ok. 8 km, czas potrzebny na wyprawę to od 2,5 – 3,5 godz.

Szlak rozpoczyna się w Lidzbarku przy moście na ul. Chopina. Zorganizowany na zasadzie pętli można przemierzać w dwóch kierunkach. W połowie trasy przechodzi się niewielkim mostkiem na drugi brzeg rzeki. Szlak poprowadzony jest łąkami i lasami wzdłuż doliny rzeki Wel. Obejmuje malowniczy odcinek rzeki jakim jest jar pięknie wkomponowany w las grądowy o naturalnym charakterze i deniwelacji terenu dochodzącej do 15 m. Uwaga! Ze względu na zły stan techniczny pieszej kładki na Welu nie ma możliwości przejścia na drugi brzeg w połowie trasy. Z tego względu szlak jest czasowo przeorganizowany, po dojściu do kładki należy cofnąć się do punktu startu w kierunku Lidzbarka